

Profesionalizace filmové historie

Paradigma nové filmové historie se od začátku ustavovalo na základě revize tzv. tradiční či klasické filmové historie, spojované obvykle se jmény jako Léon Moussinac, Terry Ramsaye, Lewis Jacobs, Arthur Knight, Benjamin Hampton, Georges Sadoul, Jean Mitry, Jerzy Toeplitz ad.

Revizionismus tak implicitně nebo explicitně zavádí opozici starého a nového, nevědeckého a vědeckého.

Tradiční historie aplikuje nereflektované modely kauzality (logika vlivů a dědiců po vzoru vztahů mezi otci a syny; prostá následnost faktů chápána jako dostatečný důvod pro tvrzení o jejich příčinných vazbách),
periodizace (vnější a nereflektovaná členění na jednotlivá období typu němý film/zvukový film, předválečný/poválečný),
události (velké vynálezy, objevy a tvůrčí počiny, které jsou dílem svobodné vůle významných jednotlivců)
a teleologie (dějiny filmu mají charakter boje o dosažení pravé podstaty a spějí k vyššímu smyslu; film se nejprve mění z technického vynálezu v umění a pak směřuje ke stále rozvinutějším formám, jež stále realističtěji znázorňují skutečnost).

Nejzávažnější metodologické výhrady revizionistů se ovšem týkaly absence kritické práce s prameny.

První generace historiků obvykle spoléhala na vlastní paměť, svědectví pamětníků nebo dobové kritiky,

lineární (samozřejmě chronologická návaznost) x nelineární schémata (diskontinuita, diferenciaci, synchronnost);

„prameny“ x prameny;

tzv. „great man theory“ (teorie o výjimečných osobnostech jako hybatelích dějin) x jedinec v historickém kontextu;

všeobšáhla historie x historie v plurálu,

1. Předchůdci, iniciační události a institucionální zázemí

První generace revizionistických filmových historiků musela definovat svůj předmět zájmu, radikálně rozšířit okruhy relevantních pramenů, teoreticky zakotvit metody analýzy a vyvozování závěrů. Prvním problémem byla prezervace a zpřístupnění primárních pramenů, především filmových kopií.

Klíčovou událostí pro řešení této otázky se stalo sympozium o kinematografii let 1895–1906, pořádané Mezinárodní federací filmových archivů (FIAF – Fédération internationale des archives du film) v anglickém Brightonu r. 1978, kde se setkali přední zástupci filmových archivů s historiky a navázali systematictější spolupráci nad problémy prezervace a restaurování převážně raných filmů.

Volným pokračováním této akce byla konference o zrodu filmového narativu „Space – Frame – Narrative“, uspořádaná r. 1982 na University of East Anglia

každoroční přehlídka němých filmů „Le Giornate del Cinema Muto“ v italském Pordenone, v rámci níž se konají retrospektivy málo známých nebo znovuobjevených filmů.

Hlavním periodikem nových filmových historiků se roku 1983 stal francouzsko-americký časopis *Iris* s podtitulem „Revue de théorie de l'image et du son“ (vycházel do konce 90. let).

V Pordenone byla roku 1985 založena také mezinárodní společnost pro výzkum raného filmu „Domitor“.

už dříve události – třicátý kongres FIAF 1974 – Ottawa a Montreal – „filmové archivy a audiovizuální technika“;

festival v Edinburghu 1977 se seminářem dějiny/produkce/paměť...

Velký vliv měla Comolliho kritika pozitivistické historie, která chápe dějepisectví jako transparentní odraz historických událostí a za její hlavní chyby považovala: kauzální linearitu; teleologickou tendenci; ideu „pokroku“ či „zdokonalování“ odhlížení od kinematografických praktik ve prospěch masy izolovaných filmových „děl“ (Comolli, 1971/1972).

